

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

12 листопада 2025 протокол № 9

Голова вченої ради
чл. кор. НАМНУ України

професор Олександр ТОЛСТАНОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВІЗУАЛЬНІ ФОРМИ РАКУ, ПРОФІЛАКТИКА, РАННЯ ДІАГНОСТИКА»
освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії**

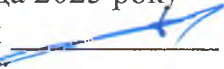
галузі знань	22 Охорона здоров'я
	(код та назва галузі знань)
спеціальності	I 2 Медицина, I 3 Педіатрія
	(код та назва спеціальності)
рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
	(вказати рівень вищої освіти)
форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна
	(зазначити форму навчання)
тривалість навчання	3 кредити, 90 годин
мова навчання	українська

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Візуальні форми раку, профілактика, рання діагностика» для підготовки докторів філософії всіх спеціальностей.

РОЗРОБНИКИ:

Кафедра онкології НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Візуальні форми раку, профілактика, рання діагностика» схвалена:

- на засіданні кафедри онкології НУОЗ України імені П. Л. Шупика протокол № 9 від «1» листопада 2025 року
Завідувач кафедри д. мед. н., проф. Прокіп ГОРДІЙЧУК
- на засіданні вченої ради медичного факультету протокол № 9 від «5» листопада 2025 року
Декан факультету д. мед. н., проф. Ольга ПРОЦІЮК

ПОГОДЖЕНО

Голова Постійно діючої комісії
вченої ради НУОЗ України імені
П. Л. Шупика з наукової
діяльності та навчально-
методичної роботи з вищої освіти,
протокол № 9 від «06»
листопада 2025 року

Наталія САВИЧУК

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Візуальні форми раку, профілактика, рання діагностика» є вибірковою компонентою освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії.

Загальний опис навчальної дисципліни подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання		
		очна денна	очна вечірня	заочна
Кількість кредитів - 3 Статус дисципліни <u>вибіркова компонента</u> освітньо-наукової програми Загальна кількість годин - 90 Розподіл годин для: денної форми навчання аудиторних - 68 самостійної роботи - 22 вечірньої форми навчання аудиторних - 44 самостійної роботи - 46 заочної форми навчання аудиторних - 22 самостійної роботи - 68	Галузь знань	Нормативна		
		Рік підготовки		
		2	2	2
	Спеціальність <i>Для всіх спеціальностей</i>	Семестр		
		4	4	4
		Лекції		
		40	24	14
	Освітній ступінь <i>доктор філософії</i>	Практичні		
		28	20	8
		Семінарські		
		Самостійна робота		
		22	46	68
		Контрольна робота		
		Вид контролю:		
		залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: опанування здобувачами вищої освіти знань за якими здобувач проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

Завданнями вивчення дисципліни є: набуття необхідних навиків роботи та компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій у сучасній практичній і науковій діяльності здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії (кандидата наук) з таких основних модулів – епідеміологія ракових захворювань та їхній етіопатогенез, діагностика та лікування злоякісних новоутворень, мультидисциплінарне ведення хворих на рак, основи індивідуалізації та персоніфікації лікування раку, комбіноване та комплексне лікування, реабілітація хворих на рак та реконвалесцентів, профілактику раку.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі:

Навчальна дисципліна є вибірковою дисципліною підготовки докторів філософії за всіма спеціальностями. Вивчення дисципліни «Візуальні форми

раку, профілактика, рання діагностика» безпосередньо спирається на знання отримані під час вивчення дисциплін «Клінічна онкологія», «Онкохірургія» та «Онкогінекологія».

Робочу програму навчальної дисципліни розроблено відповідно до вимог галузевого стандарту вищої освіти на базі освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії.

3. Програма та тематичний план навчальної дисципліни

Код			Назва розділу, теми
Розділ	Тема	Елемент	
1	2	3	4
01.			Структура та епідеміологія онкологічних захворювань у світі та Україні
01.	01.		Захворюваність та смертність від візуальних форм злоякісних новоутворень. Епідеміологія злоякісних новоутворень: шкіри, грудної залози, шийки матки та прямої кишки.
01.	02.		Рекомендовані ВОЗ: варіанти скринінгу візуальних форм злоякісних новоутворень.
01.	03.		Основні методи профілактики злоякісних новоутворень
02.			Злоякісні пухлини шкіри. Меланома шкіри. Рак шкіри.
02.	01.		<i>Передракові захворювання шкіри. Факультативні та облігатні передракові новоутворення шкіри.</i>
02.	01.	01.	Класифікація передракових захворювань шкіри.
02.	01.	02.	Облігатні. Факультативні. Клінічні ознаки найбільш частих передракових захворювань шкіри.
02.	02.		<i>Злоякісні пухлини шкіри. Рак шкіри. Класифікація. Діагностика.</i>
02.	02.	01.	Основні різновиди раку шкіри.
02.	02.	02.	Базальноклітинний рак шкіри (БКРШ): етіологія, класифікація БКРШ, симптоми БКРШ.
02.	02.	03.	Плоскоклітинний рак шкіри (ПКРШ): етіологія, класифікація та клінічні симптоми. Стадії раку шкіри.
02.	02.	04.	Рання діагностика злоякісних пухлин шкіри. Дерматоскопія.
02.	03.		<i>Злоякісна меланома шкіри. Фактори ризику. Стадіювання. Діагностика.</i>
02.	03.	01.	Епідеміологія злоякісної меланоми шкіри Фактори ризику і причини меланоми шкіри.
02.	03.	02.	Шкала ABCDE, основні типи меланоми. Рання діагностика меланоми шкіри: дерматоскопія, біопсія пухлини.
02.	03.	03.	Стадіювання меланоми шкіри по Clark та Breslow. Стадіювання меланоми за класифікацією AJCC
03.			Передракові та злоякісні захворювання грудної залози
03.	01.		<i>Профілактика раку грудної залози</i>
03.	01.	01.	Вплив різних чинників зовнішнього середовища та інших факторів на захворюваність раку грудної залози.

1	2	3	4
03.	01.	02.	Основні методи ранньої діагностики та профілактики раку грудної залози.
03.	02.		<i>Передракові та доброякісні захворювання грудної залози</i>
03.	02.	01.	Аденома, фіброаденома, листовидна фіброаденома грудної залози.
03.	02.	02.	Дифузний і вузловий фіброаденоматоз грудної залози.
03.	02.	03.	Гінекомастія.
03.	02.	04.	Роль скринінгу.
03.	02.	05.	Диференціальна діагностика доброякісних та злоякісних новоутворень грудної залози.
03.	03.		<i>Діагностика раку грудної залози</i>
03.	03.	01.	Сучасні стандарти діагностики раку грудної залози.
03.	03.	02.	Алгоритм діагностики.
03.	03.	03.	Класифікація раку грудної залози. Молекулярно-біологічні види раку грудної залози.
04.			<i>Передракові та злоякісні захворювання шийки матки</i>
04.	01.		<i>Передрак шийки матки</i>
04.	01.	01.	Анатомо-фізіологічні особливості та гістологічна будова шийки матки. Рецепторна система. Гормонозалежність пухлин шийки матки. Гормональні ектопії, клініка, діагностика, особливості спостереження та лікування.
04.	01.	02.	Основні принципи ранньої діагностики раку шийки матки. Загальні помилки діагностики на етапах первинної ланки
04.	01.	03.	Основні принципи ранньої діагностики раку шийки матки
04.	02.		<i>Класифікації передпухлинної та пухлинної патології шийки матки</i>
04.	02.	01.	Патогенетичні аспекти доброякісних, передракових захворювань та раку шийки матки
04.	02.	02.	Фактори ризику доброякісних та передракових станів шийки матки
04.	02.	03.	Клінічні форми патології шийки матки
04.	02.	04.	Клініка, діагностика, вибір методу лікування доброякісних та передпухлинних станів шийки матки. Сучасні методи лікування передпухлинних станів шийки матки
04.	03.		<i>Цервікальні інтраепітеліальні неоплазії</i>
04.	03.	01.	Цервікальні інтраепітеліальні неоплазії: термінологія, класифікація та морфологічна характеристика. Фактори ризику CIN та раку шийки матки
04.	03.	02.	Роль вірусів папіломи людини в генезі доброякісних, передракових захворювань та раку шийки матки
1	2	3	4
04.	03.	03.	Роль ендогенних статевих стероїдів в генезі доброякісних, передракових захворювань та раку шийки матки
04.	03.	04.	Діагностика CIN, порівняльна характеристика сучасних методів лікування та вибір методу лікування CIN
04.	03.	05.	Огляд і курація хворих з цервікальними інтраепітеліальними неоплазіями
04.	04.		<i>Рання діагностика, лікування та профілактика</i>

1	2	3	4
04.	04.	01.	Диспансеризація як елемент профілактики злоякісних пухлин шийки матки
04.	04.	02.	Клінічний перебіг, лікування і профілактика раку культі шийки матки
04.	04.	03.	Запальні та септичні ускладнення (клініка, лікування, профілактика)
05.			Передракові та злоякісні захворювання періанальної ділянки, анального каналу та прямої кишки
05.	01.		Передракові захворювання періанальної, анальної зон та прямої кишки
05.	01.	01.	Папіломавірусна інфекція (ВПЛ) її роль у виникненні передракових та злоякісних захворювань.
05.	01.	02.	Тканини мішені для ВПЛ, механізм інфікування та геномні зміни.
05.	01.	03.	Клінічні ознаки інфікування ВПЛ низького та високого ризику при втраті контролю імунної системи.
05.	01.	04.	Рекомендації Міжнародного товариства анальної неоплазії
05.	01.	05.	ПАП-тест зони анального каналу, цитологія, методики виконання.
05.	02.		Профілактика та рання діагностика злоякісних захворювань анального каналу та нижньоампулярного відділу прямої кишки
05.	02.	01.	Скринінг захворювань періанальної зони та прямої кишки.
05.	02.	02.	Сучасні методи діагностики раку анального каналу та нижньоампулярного відділу прямої кишки.
05.	02.	03.	Клінічний огляд періанальної зони, пальпація прямої кишки, клінічна семіотика злоякісної патології.
05.	02.	04.	Сучасні рекомендації до вибору тактики діагностики та лікування.
05.	03.	05.	Диспансерне ведення та амбулаторне лікування пацієнтів після комплексного лікування з злоякісною патологією прямої кишки.

3. Структура навчальної дисципліни

Очна денна форма навчання

Код	Назва курсу	Кількість навчальних годин				
		Лекції	Практ. заняття	Самост. робота	Кредитів ЄКТС	Разом годин
1	2	3		5	6	7
01.	Структура та епідеміологія онкологічних захворювань у світі та Україні	2			0,07	2
02.	Злоякісні пухлини шкіри. Меланома шкіри. Рак шкіри	8	6	4	0,6	18
03.	Передракові та злоякісні захворювання грудної залози	8	6	6	0,66	20
04.	Передракові та злоякісні захворювання шийки матки	8	6	4	0,6	18

05.	Передракові та злоякісні захворювання періанальної ділянки, анального каналу та прямої кишки	12	10	8	1,0	30
	Залік	2			0,07	2
	Всього:	40	28	22	3,0	90

Очна вечірня форма навчання

Код	Назва курсу	Кількість навчальних годин				
		Лекції	Практ. заняття	Самост. робота	Кредитів ЄКТС	Разом годин
01.	Структура та епідеміологія онкологічних захворювань у світі та Україні			2	0,07	2
02.	Злоякісні пухлини шкіри. Меланома шкіри. Рак шкіри	4	4	8	0,53	16
03.	Передракові та злоякісні захворювання грудної залози	4	4	12	0,66	20
04.	Передракові та злоякісні захворювання шийки матки	6	4	8	0,60	18
05.	Передракові та злоякісні захворювання періанальної ділянки, анального каналу та прямої кишки	8	8	16	1,07	32
	Залік	2			0,07	2
	Всього:	24	20	46	3,00	90

Заочна форма навчання

Код	Назва курсу	Кількість навчальних годин				
		Лекції	Практ. заняття	Самост. робота	Кредитів ЄКТС	Разом годин
01.	Структура та епідеміологія онкологічних захворювань у світі та Україні			2	0,07	2
02.	Злоякісні пухлини шкіри. Меланома шкіри. Рак шкіри	2	2	8	0,40	12
03.	Передракові та злоякісні захворювання грудної залози	2	2	14	0,60	18
04.	Передракові та злоякісні захворювання шийки матки	2	2	18	0,73	22
05.	Передракові та злоякісні захворювання періанальної ділянки, анального каналу та прямої кишки	6	2	26	1,13	34
	Залік	2			0,07	2
	Всього:	14	8	68	3,00	90

5. Кваліфікаційна характеристика здобувача вищої освіти

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми очікується, що в результаті успішного навчання за програмою, поряд із іншими професійними навиками, здобувач ступеня доктора філософії повинен володіти наступними компетентностями:

№ з/п	Назва	Знанн я	Умінн я
1	2	3	4
Загальнопрофесійні компетентності			
1	Здатність виконувати оригінальні дослідження в онкології та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.	+	+
2	Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів.	+	+
3	Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз).	+	+
4	Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу.	+	+
Спеціалізовано-професійні компетентності			
5	Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій фармації у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.	+	+
6	Здатність розробляти теоретичні основи нових онкологічних тестів та маніпуляцій, класифікацій.	+	+
7	Здатність розробляти нові і вдосконалювати наявні підходи до діагностики і лікування онкологічних захворювань	+	+
8	Здатність до наукового обґрунтування, розроблення та вдосконалення нормативно-технічної документації на дослідження	+	+
9	Здатність до розробки нових і вдосконалення наявних онкологічних тестів, діагностичних процедур та втручань, класифікацій.	+	+
10	Оцінка соціально-економічної ефективності впровадження досягнень науково-технічного прогресу та заходів, спрямованих на підвищення якості життя пацієнтів.	+	+
Дослідницькі компетентності			
11	Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.	+	+
12	Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі онкології.	+	+
13	Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.	+	+
14	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+

1	2	3	4
Аналітичні компетентності			
15	Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності.	+	+
16	Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини.	+	+
17	Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування.	+	+
18	Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази.	+	+
19	Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.	+	+

6. Самостійна робота

Навчально-методичні матеріали самостійної роботи аспірантів враховують специфіку навчальної дисципліни «Візуальні форми раку, профілактика, рання діагностика».

Рекомендації до самостійного вивчення навчального матеріалу включають вказівки щодо терміну та обсягу засвоєння матеріалу із зазначенням навчальних і наукових видань, що використовуються з цією метою, а також питання для самоконтролю, тести, контрольні завдання, вимоги і приклади оформлення самостійної письмової (дисертаційної) роботи, критерії оцінювання.

Завдання для самостійної роботи

Код розділу	Назва розділу, теми	Кількість годин		
		денна	вечірня	заочна
1	2	3	4	5
1	Структура та епідеміологія онкологічних захворювань у світі та Україні <i>Завдання:</i> вивчити та проаналізувати захворюваність та смертність від візуальних форм злоякісних новоутворень. Вивчити епідеміологію злоякісних новоутворень: шкіри, грудної залози, шийки матки та прямої кишки. Ознайомитись з рекомендованими ВОЗ: варіантами скринінгу візуальних форм злоякісних новоутворень.	-	2	2
2	Злоякісні пухлини шкіри. Меланома шкіри. Рак шкіри <i>Завдання:</i> Оволодіти алгоритмом діагностики раку шкіри. Знати методи лікування раку шкіри. Оцінювати пігментні новоутворення за шкалою АКОРД. Оцінювати результати дерматоскопії та гістологічного дослідження меланом. Знати покази до біопсії сторожового лімфатичного вузла при меланомі. Знати покази до медикаментозного лікування при меланомі. Оцінювати результати молекулярно-генетичних досліджень при меланомі.	4	8	8

1	2	3	4	5
3	Передракові та злоякісні захворювання грудної залози <i>Завдання:</i> оволодіти діючими стандартами лікування злоякісних захворювань у пацієнтів з пухлинами грудної залози відповідно до протоколів та рекомендацій NCCN і ESMO. Виробити уміння застосування діагностичних методів, підбору медикаментозного лікування та визначення токсичності терапії	6	12	14
4	Передракові та злоякісні захворювання шийки матки <i>Завдання:</i> оволодіти діючими стандартами лікування злоякісних захворювань жіночих статевих органів у відповідності до протоколів та рекомендацій NCCN і ESMO.	4	8	18
5	Передракові та злоякісні захворювання періанальної ділянки, анального каналу та прямої кишки <i>Завдання:</i> оволодіти діючими стандартами лікування злоякісних захворювань періанальної ділянки, анального каналу та прямої кишки у відповідності до протоколів та рекомендацій NCCN і ESMO. Визначати роль медикаментозного лікування, як етапу комплексного лікування.	8	16	26
РАЗОМ:		22	46	68

6. Завдання для виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання

ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи передбачає письмове розв'язання завдань за відповідним варіантом. Кожен варіант включає завдання з тематики, визначеної навчальною програмою з дисципліни, за якою пишеться контрольна робота.

Методика *розподілу варіантів* контрольних робіт *визначається за списком групи*.

Контрольна робота з дисципліни складається з **двох частин: теоретичного** питання, що потребує поглибленої відповіді, та **практичного** завдання, що включає виконання двох завдань.

Відповіді мають бути повними та обґрунтованими на всі теоретичні завдання, що передбачені конкретним варіантом контрольної роботи. Висновки необхідно робити з посиланням на конкретне літературне чи наукове джерело.

Здобувач вищої освіти може спиратися у своїй роботі на відповідну навчальну і монографічну літературу з даної проблеми. При цьому, якщо він наводить цитату чи запозичує із літературного джерела якесь теоретичне положення (наприклад, визначення, висновки дослідження, думку автора літературного джерела з того чи іншого питання тощо), то обов'язково треба робити посилання на літературне джерело.

Контрольна робота виконується державною (українською) мовою. Обсяг контрольної роботи **не повинен перевищувати 20 сторінок комп'ютерного тексту.**

Контрольна робота має бути виконана і направлена для перевірки протягом міжсесійного періоду, протягом якого здійснюється робота здобувача над засвоєнням навчального матеріалу як самостійно, так і під керівництвом викладача, але **не пізніше як за 30 днів до початку сесії** для студентів заочної форми навчання, передбаченої навчальним планом.

ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Контрольна робота оцінюється за чотирибальною національною шкалою та в балах за кредитно-трансфертною системою:

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка у національній шкалі</i>	<i>Бали за ECTS (колонка 4 у відомості успішності)</i>
A (відмінно)	5 (відмінно)	93-120
B (дуже добре)	4 (добре)	87-92
C (добре)		81-86
D (задовільно)	3 (задовільно)	70-80
E (достатньо)		60-69
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)	35-59
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		1-34

У разі отримання здобувачем освіти незадовільної оцінки, останній повинен усунути виявлені недоліки і повторно захистити її в установленний викладачем строк.

Здобувачі освіти, які не виконали контрольної роботи або якщо робота не зарахована за результатами її виконання, **не допускається до семестрового контролю з дисципліни.**

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Дайте визначення поняття «візуальні форми раку» та наведіть їх основну класифікацію.
2. Опишіть основні принципи скринінгу злоякісних новоутворень шкіри.

Варіант 2

1. Охарактеризуйте клінічні ознаки та діагностику раку шкіри.
2. Наведіть алгоритм дій лікаря при підозрі на меланому.

Варіант 3

1. Розкрийте етіологічні фактори виникнення візуальних форм раку.
2. Опишіть методи первинної профілактики злоякісних новоутворень.

Варіант 4

1. Проаналізуйте роль самостійного огляду пацієнтів у ранньому виявленні раку.
2. Охарактеризуйте основні інструментальні методи діагностики візуальних форм онкопатології.

Варіант 5

1. Опишіть клінічні особливості раку молочної залози на різних стадіях розвитку.
2. Наведіть сучасні методи профілактики та ранньої діагностики раку молочної залози.

Варіант 6

1. Охарактеризуйте візуальні форми раку слизової оболонки порожнини рота.
2. Опишіть методи цитологічного та гістологічного підтвердження діагнозу.

Варіант 7

1. Визначте основні клінічні прояви раку шийки матки.
2. Охарактеризуйте роль цитологічного скринінгу (тест Папаніколау) у ранньому виявленні патології.

Варіант 8

1. Опишіть клінічну картину та диференціальну діагностику раку нижньої губи.
2. Визначте етапи діагностичного процесу при підозрі на злоякісне новоутворення шкіри обличчя.

Варіант 9

1. Розкрийте значення фотодерматоскопії та біопсії у діагностиці візуальних форм раку.
2. Наведіть основні принципи вторинної профілактики онкологічних захворювань.

Варіант 10

1. Проаналізуйте роль лікаря первинної ланки у виявленні ранніх форм онкопатології.

2. Охарактеризуйте етапи маршрутизації пацієнта при підозрі на візуальну форму злоякісного новоутворення.

8. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проєктор, слайди тощо;

✓ *на практичних заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

9. Перелік питань до заліку у вигляді тестового контролю знань

1.	Рак шкіри зустрічається найчастіше у віці: до 45 років 45-55 років 55-65 років понад 65 років
2.	Наростання кількості хворих на меланому шкіри серед чоловіків в останні роки відбувається за рахунок пухлин локалізованих на: тулубі нижніх кінцівках голові і шиї в усіх ділянках тіла
3.	Наростання кількості хворих на меланому шкіри серед жінок в останні роки відбувається за рахунок пухлин локалізованих на: тулубі нижніх кінцівках голові і шиї в усіх ділянках тіла

4.	Першим вірусом, для якого доведено зв'язок з солідною пухлиною був: вірус папіломи шкіри вуха кроликів вірус саркоми Рауса вірус поліоми вірус SV40 вірус Беркіта вірус Епштейн-Барр
5.	Який метод не використовується для діагностики раку молочної залози? пальпація мамографія пункційна цитологія радіоізотопна діагностика
6.	В якому віці жінок абсолютно показана періодична мамографія з метою скринінгу раку молочної залози? 25-35 років 40-50 років понад 50 років
7.	Який пухлинний маркер найбільш характерний для раку молочної залози? СА 15.3 СА 19.9 СА 125 СА 72.4
8.	Як впливає прийом оральних контрацептивів на розвиток раку молочної залози у групі жінок з доброякісними пухлинами молочної залози? частота раку збільшується частота раку зменшується частота раку не змінюється
9.	Яка форма раку молочної залози зустрічається переважно? запальна (маститоподібний рак) дифузні форми хвороба Педжета вузлова форма панцирний рак
10.	В якому віці жінки частіше хворіють на рак молочної залози? 25-45 років 45-65 років 65-85 років
11.	Передраковий стан молочної залози це: лпома фіброма фіброаденома кіста мастопатія з проліферацією

12.	Клінічні ознаки раннього вузлового раку молочної залози: біль перед менструацією виразка щільний вузол симптом умбілікації
13.	Найчастіше рак молочної залози вражає: верхньовнутрішній квадрант верхньозовнішній квадрант нижньозовнішній квадрант нижньовнутрішній квадрант
14.	Основний метод діагностики раку молочної залози: радіоізотопний ультразвуковий пункційний мамографія
15.	Вкажіть найважливіші фактори ризику розвитку раку молочної залози: географічний етнічний спадковий ендокринний
16.	Який симптом не є патогномонічним для раку молочної залози? наявність вузла з гладкою поверхнею втягнення соска симптом лимонної кірки втягнення шкіри виділення крові з соска
17.	Яка локалізація раку займає у жінок перше місце? рак шийки матки рак тіла матки рак яєчників рак молочної залози
18.	До якої форми раку відносяться пухлини шийки матки за діагностичними можливостями? візуальної екзофітної гормонозалежної
19.	Найчастіша гістологічна структура раку шийки матки: плоскоклітинний рак аденокарцинома мезонефроїдний рак
20.	Роль ерозії у виникненні раку шийки матки: маловивчена значна недооцінена

21.	Найважливішим методом виявлення передракових захворювань шийки матки при профілактичних оглядах вважається: кольпоскопія цитологічне дослідження біопсія шийки матки
22.	Провідна кольпоскопічна ознака раку шийки матки: колір утвору поверхня утвору краї утвору структура капілярів
23.	Які відділи прямої кишки найчастіше вражаються раковою пухлиною? вехньоампулярний ректосігмоїдний нижньоампулярний та анальний канал
24.	Вкажіть передракове захворювання прямої кишки: геморой тріщини слизової прямої кишки поліпи прямої кишки
25.	Найефективніший скринінговий метод виявлення раннього раку прямої кишки: ендоскопічне обстеження хворих, які звертаються в поліклініку зі скаргами пальцеве обстеження прямої кишки хворих, що звертаються в поліклініку ендоскопічне обстеження всіх осіб в групах підвищеного ризику (50 і більше років)
26.	Яка діагностична процедура недоцільна при обстеженні хворого на рак прямої кишки? пальцеве обстеження рентгенографія з подвійним контрастуванням ректороманоскопія сігмоскопія

10. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення кожного модуля для галузі знань 22 Охорона здоров'я, становить 200 балів, у тому числі за поточну навчальну діяльність 120 балів, за результатами підсумкового контролю 80 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014).

Для занесення балів оцінювання результатів підсумкового контролю навчання здобувача вищої освіти (залік) у відомість обліку успішності (колонка 5) та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками

Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою, чотирибальною «національною» та шкалою ECTS

ВСЬОГО ОЦІНОК	СУМА БАЛІВ		ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
	100 балів	200 балів		екзамен	залік
	90 - 100	170 - 200	A	відмінно	зараховано
	82 - 89	155 - 169	B	добре	
	75 - 81	140 - 154	C		
	68 - 74	125 - 139	D	задовільно	
	61 - 67	111 - 124	E		
	35 - 60	60 - 111	FX	незадовільно	не зараховано
	1 - 34	1 - 59	F		

Технологія проведення заліку.

Контроль знань аспірантів – складова частина навчально-виховного процесу.

Він здійснюється для того, щоб виявити якість засвоєних знань, умінь і навичок практичної діяльності.

Зміст контролю зумовлений дидактичними цілями і завданнями, що стоять перед вивченням навчальної дисципліни чи окремих її частин.

Поточний та підсумковий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння аспірантом навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних (семінарських) заняттях. Ці результати можуть зараховуватися як підсумок поточного контролю без додаткового опитування аспірантів.

Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю з вибіркової навчальної дисципліни «Візуальні форми раку, профілактика, рання діагностика», якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом.

Проміжний контроль компетентностей з окремих розділів програми проводяться після закінчення їх вивчення, до початку підсумкового контролю. Заліки приймаються викладачами, які проводили практичні, семінарські та інші заняття в навчальній групі або читали лекції з даної дисципліни.

Залік виставляється за результатами роботи аспіранта протягом навчання (виконання аспірантом індивідуальних завдань та контрольних робіт, виступів на семінарських заняттях та оцінок поточного контролю), якщо він отримав рейтинг з дисципліни не менше 0,6 від максимально можливого значення (рейтингової шкали).

Якщо аспірант не отримав залік за рейтингом, залік виставляється за результатами виконання ним залікової контрольної роботи або підсумкової співбесіди.

За наявності поважних причин (хвороба, сімейні обставини та ін.), що документально підтверджені, окремим аспірантам може встановлюватись індивідуальний графік складання заліків.

Аспірант не допускається до підсумкового контролю з вибіркової навчальної дисципліни «Візуальні форми раку, профілактика, рання діагностика», якщо він не виконав усіх видів робіт, завдань (комп'ютерні практикуми, курсові, реферати, аналітичні огляди та ін.), які передбачені робочим навчальним планом з вибіркової навчальної дисципліни «Візуальні форми раку, профілактика, рання діагностика», або має незадовільні оцінки з проміжного контролю за розділами дисципліни.

11. Список рекомендованих джерел та ресурсного забезпечення

Основна література:

1. Довідник онколога: класифікація злоякісних пухлин за системою TNM, 8-е видання. Навчально-методичний посібник / О. К. Толстанов, П. І. Гордійчук, В. М. Яценко, (та ін.). - Житомир : ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк»», 2022. – 214 с.
2. Клінічна онкологія. Посібник Бетезди / Абрагам Д., Галлі Д. Л. – «Медицина», 2021. – 926с.
3. Онкологія / Завізіон В.Ф. – «Магнолія», 2022. – 480с.
4. Онкологія. Шевченко А. І. Київ : «Нова книга», 2020. - 488 с.
5. Онкологія: навч. посіб. / за ред. І. Б. Щепотіна. Київ : МОРІОН, 2014. – 383с.
6. Онкологія: підручник / В.В. Севідов, Н.М. Касевич. – 3-є видання. – «Медицина», 2015. – 232с.
7. Онкологія: підручник / Г.В. Бондар, А.І. Шевченко, І.Й. Галайчук, Ю.В. Думанський та ін. – 2-е видання. «Медицина», 2019. – 520 с.
8. Рак в Україні, 2020-2021: захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби // Бюлетень національного канцер-реєстру України № 23. Київ : 2022. (а також наступні №№ Бюлетеня).
9. Рак в Україні, 2021-2022: захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби // Бюлетень національного канцер-реєстру України № 24. Київ : 2023. (а також послідууючі версії бюлетеня).
10. Рак молочної залози. Довідник для лікарів / Ганців Ш.Х. – «ГЕОТАР-Медіа», 2021. – 168с.
11. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги. Злоякісна меланома шкіри, 2023. – 46с.
12. Уніфікований клінічний протокол первинної та спеціалізованої медичної допомоги. Базальноклітинний рак шкіри, 2024. – 41с.

Допоміжна література:

1. Breast Diseases: Guidelines for Management / Sarkar D.K. – 1st edition. – «Taylor&Francis», 2024. – 242p

2. Cutaneous melanoma: ESMO Clinical Practice Guideline for diagnosis, treatment and follow-up. Ann Oncol. 2025; 36(1):10-30.
3. ESMO Guidelines Breast cancer 2023. – 66p.
4. Melanoma: From diagnosis to therapy/ S. Ortiz-Urda , W.Ho , A. Lee – “Springer”, 2024. – 152p.
5. NCCN Guidelines Breast cancer 2023. – 258p.
6. NCCN Guidelines Cutaneous Melanoma 2024. 244p.
7. Textbook of Breast Cancer: A Clinical Guide to Therapy / Bonadonna G., Hortobagyi G.N., Valagussa P. – «Taylor&Francis», 2006. – 424p.
8. Textbook of Melanoma: Pathology, Diagnosis and Management 1st Edition/ J. F. Thompson, D. L. Morton, B.B.R. Kroon – «CRC Press», 2020. – 704 p.

Інформаційні ресурси:

1. Практичні рекомендації ведення пацієнтів з різними локалізаціями пухлинного процесу:
https://www.nccn.org/professionals/physician_gls/f_guidelines.asp
2. Практичні рекомендації від Європейської спільноти клінічних онкологів:
<http://www.esmo.org/Guidelines>
3. Практичні рекомендації від Американської спільноти клінічних онкологів:
<https://www.asco.org/practice-guidelines/quality-guidelines/guidelines>
4. UICC (International Union Against Cancer): www.uicc.org
5. Європейський онкологічний журнал: <http://annonc.oxfordjournals.org/>